

EVOKACE

Don Powell
**MŮJ ŽIVOT
SE SLADE**

V O L V O X G L O B A T O R

Don Powell
MŮJ ŽIVOT
SE SLADE

Don Powell

**MŮJ ŽIVOT
SE SLADE**

Don Powell

Můj život se Slade

Translation© Lucie Šmejkalová
Copyright © 2013 Omnibus Press

978-80-7511-111-1

978-80-7511-112-8 (epub)

978-80-7511-113-5 (pdf)

Předmluva od Dona Powella

Jak člověk stárne, většina lidí se ohlíží zpět, hodnotí svůj život a přemýšlí o různých obdobích, lidech a okolnostech, které formovaly v mnoha ohledech jejich život. Je mi už pětasedesát let a prožil jsem neobyčejný život. Přesto si většinu svého života nepamatuji. Víím, že je docela normální, když zestárnete – zapomínat – ale v mém případě se to vůbec netýká věku. Od svých šestadvaceti mám problém si něco zapamatovat.

Pro většinu lidí by asi nebyl problém napsat předmluvu ke knize, která by měla zdokumentovat jeho vlastní život. Mělo by to být dokonce snadné. Ale v mé situaci již na první pohled nemůže být nic vzdálenějšího skutečnosti.

V mnoha ohledech byl můj život dobrodružstvím a měl jsem štěstí, nebyl jednoduchý, ani tak úchvatný, jak by si lidé mohli myslet. Narodil jsem se hned po válce, v roce 1946, do dělnické rodiny z Black Country. V padesátých letech jsem se zamiloval do hudby. V šedesátých letech jsem tvrdě pracoval, abych si splnil svůj sen a mohl si vydělávat na živobytí hrou na bicí. V sedmdesátých letech jsem se proslavil se Slade a o té době žiju rokenrolem. Bylo to úžasné, ale také se to někdy podobalo jízdě na horské dráze, o čemž většina lidí jen může snít.

Bylo v něm hodně sexu, pití, trochu drog a celá spousta rokenrolu, ale... také i hodně samoty. Neměl jsem vždycky jednoduchý život, a ani pro moji rodinu nebo přátele to nebylo po celá ta léta snadné. V roce 1973 na vrcholu kariéry jsem měl to štěstí, že jsem přežil hroznou automobilovou nehodu. Od té doby jsem se musel vypořádat se ztrátou paměti a všemi výzvami, zdeptaností a nejistotami, které to neslo s sebou. Musel jsem vyvinout značné úsilí, abych přežil, osvojit si umění schovat se za maskou a předstírat, že se nic nestalo.

Celá ta léta mi lidé říkali, že bych měl o svém životě napsat knihu, protože jsem si musel psát deníky, abych si byl schopen všechno pamatovat. Po letech přemýšlení, jestli mám napsat svou biografii (a za povzbuzování a podpory své ženy Hanne), jsem oslovil svou drahou kamarádku Lise, která byla hned pro...

Pak jsem z nějakého důvodu začal o sobě pochybovat a jen jsem přemýšlel, co budu říkat a zda to již nebylo zdokumentováno? Ale když jsem o tom uvažoval déle...

Na vrcholu Slade jsem jen málokdy poskytoval rozhovory, a když už k tomu došlo, vždycky se to týkalo činnosti kapely. Mluvit o sobě byla výzva a opravdu ne tak lehká, jak byste si mohli myslet. Bylo pro mě zajímavé zdokumentovat celý svůj život v knize a umožnilo mi to také vzpomenout si na mnoho zapomenutých věcí ze všech různých a někdy zvláštních stezek, po kterých jsem se vydal. Vždycky mě to nutilo oprášit si paměť a v mnoha ohledech poskytlo mně a zároveň i mé rodině udělat si lepší (nebo i horší) obrázek o tom, co mě zformovalo jako člověka, kterým teď jsem, a také pochopit, proč jsem takový, jaký jsem.

Velkou pomocí mi bylo psaní deníků, které jsem si celá ta léta schovával (tedy většinu z nich), od své automobilové nehody v roce 1973. Moje deníky se mi staly záchranným lanem a zapisoval jsem si do nich pocity nebo události, které se toho konkrétního dne staly. S lehkým srdcem jsem je předal Lise. Myslel jsem si, že projekt musí být, jak bych to tak řekl, „se vším všudy“. Jsem si však vědom, že i když jsem naprosto *všechno* zaznamenal, mnoho mých poznámek nebylo možné zveřejnit, jinak bych se dostal do velkých problémů a zranil bych nebo ztratil spoustu přátel. *Cílem bylo jen házet špínou na sebe!* Spolu se mnou četla deníky i Hanne a nevěřili byste, že to bylo poprvé, kdy jsem si je od napsání přečetl. Pokud si vzpomínám (omluvte tu slovní hříčku!), Lise je asi jediný člověk, který si je všechny přečetl. A děkuji Lise z celého srdce za její neuvěřitelnou píli a trpělivost.

Kvůli ztrátě paměti pro mě čtení Lisiny knihy představuje příběh o úplně cizím člověku (nepřipadá vám to divně?!), ale věřte mi, že mít problém s pamětí – v zásadě – se podobá bitvě s velmi zvláštním zvířetem, a myslím, že pro kohokoli, kdo to nikdy nezažil, to může být těžké pochopit.

Doufám, že i pro Vás bude čtení této knihy stejně zábavné jako pro mě!

Rád bych poděkoval všem blízkým přátelům, kteří přispěli ke skládání mého života. Také bych chtěl poslat polibek své skvělé rodině, Hanne, Anne Kirstine, Emilie, Andreasovi a Rockymu... za to, že mi konečně poskytli klid v životě. „Díky vám je můj život konečně naplněný a moc vás miluji!“ jak zpívá Elvis v ‚Love Me Tender.‘

Don Powell, říjen 2011

Kluk z Bilstonu

Earls Court, Londýn, 1. července 1973. Koncertní síň zaplnilo osmnáct tisíc mladíků navlečených do tartanových cylindrů a stříbra a křičících z plných plic s nadějí, že uvidí Slade, tehdy nejpopulárnější kapelu. Rocková skupina působící ve Wolverhamptonu se za tři roky vypracovala a koncert v Earls Court její popularitu ještě upevnil. V okamžiku, kdy čtyři členové kapely vcházejí na scénu, cítí Don Powell přívál adrenalinu. Vysokého, urostlého bubeníka s dlouhými tmavými vlasy, který buší do bubnů s takovou intenzitou, až se mu paličky málem lámou mezi prsty, všichni znají jako vůdčí sílu kapely. Je až k neuvěření, že patří spíše k těm tichým členům skupiny. Don se nevěřicně usmívá na nedočkavý dav a usedá na stoličku u bubnů.

O deset dnů později se Don probouzí a třese se zimou. Ani si neuvědomuje, že leží na ledovém loži. Trčí z něj hadičky a trubičky a neví proč. Cítí, jak se ho zmocňuje panika. Vůbec netuší, kde je a jak se tam dostal. Má úplné okno.

O něco později, po odstranění hadiček, se Don vydává k zrcadlu v koupelně. Stále neví, co se stalo, a je naprosto nepřipraven na to, co uvidí. Tvář má plnou modřin až k nepoznání, chybějí mu zuby a tělo mu pokrývají hluboké řezné rány. Je bez vlasů, na temeni hlavy má obrovskou prasklinu a lebku mu drží pohromadě kovové svorky. Pohled na zdeformovanou tvář ho šokuje tak, že odskočí až k zadní stěně.

Skoro o čtyřicet let později Don Powell stále trpí ztrátou paměti, ale dnes již ví, co se tenkrát v roce 1973 stalo. Ví, že tři dny po koncertu v Earls Court se zapletl do závažné autonehody, autonehody, která stála život jeho přítelkyni, a doktoři dávali jen pramálo naděje, že přežije. Nehodu jako takovou si stále nepamatuje, přetrvávající ztráta čichu a chuti stejně jako ztráta paměti mu však denně připomínají onu osudnou noc.

Když s Donem mluvíte, je opravdu těžké uvěřit, že stále trpí následky nehody, která se stala před tolika lety. Jeho postižení není vidět a on vystupuje jako pozorný, neobyčejně laskavý a ohleduplný muž s pronikavým smyslem pro humor. Stojí nohama pevně na zemi, a kdyby nebylo nepoddajných vlasů po celé hlavě, nic by nenasvědčovalo, že tento mírný muž je jedním z velkých rockových bubeníků. Je jen obyčejným chlapem s neobyčejnou prací v kapele, která byla čirou náhodou tou nejslavnější své doby. Není tu žádné povýšené chování ani zahořklost nad omezením, jež způsobila jeho postižení. Právě naopak.

„Měl jsem takový štěstí,“ říká a dává na odiv vděk, který dobarvuje jeho postoj k životu. „Měl jsem tu nejlepší práci, cestoval jsem po světě, dělal jsem, co zbožňuji, a dostával jsem za to peníze. Měl jsem takový štěstí, *takový* štěstí, a vždycky jsem si toho vážil.“

Donald George Powell se narodil 10. září 1946 v Bilstonu ve Staffordshiru ve střední Anglii jako druhé z pěti dětí oceláři Walteru Powellovi a jeho ženě Doře. Pár měl dceru Carol, narozenou v roce 1940, a rok po Donově narození se narodil druhý syn Derek. Než spatřila světlo světa v roce 1953 Marilyn, poslední z Powellových dětí, zemřela již v dětství mladší sestra Christine.

Walter Powell byl přísný otec, ale také trochu dobyvatel ženských srdcí obdařený krásným tenorem. Během druhé světové války sloužil jako pouštní krysa (britský voják bojující na poušti v severní Africe, pozn. překladatele), na zpáteční cestě však prodělal malárii, a protože každou minutu své válečné služby nenáviděl,

odmítl medaile, které mu byly uděleny. Dokonce i ve vojenských jednotkách si všimli Waltrova neobvyklého hlasu, a říkalo se o něm, že s trochou průpravy by se mohl stát i profesionálním zpěvákem. Na to však peníze nebyly, a tak nikdy k ničemu nedošlo. Místo toho celý život pracoval ve slévárně, aby zaopatřil rodinu a poskytl jí to, co se jemu nikdy nedostalo. Zpěv si nechával na oslavy a posezení v hospodách.

Jeho žena Dora byla tichá, ale byl jí vlastní pronikavý smysl pro humor, který se projevoval skvělými hláškami. Své děti milovala, měla však své rozmary. Mimo jiné nechtěla, aby si její synové stříhali vlasy. Don i Derek měli krásné vlasy a ona se bála, že kdyby je vzala k holiči, kudrny by jim zmizely. Oblékala je naprosto stejně, až si je pletla a oslovovala je oba Derek. Dávala je společně do kočárku a kamkoli s nimi přijela, lidé se zastavovali a říkali: „To jsou krásné holčičky a ještě k tomu dvojčátka.“ Nakonec se však Walterovi povedlo osvobodit syny od dlouhých, kudrnatých vlasů.

V tomhle sice Walter vyhrál, ale Dora většinou věděla, co chce a jak to provést. Když se Don narodil, žila rodina s babičkou, Dořinou matkou v Chapel Street v Bilstonu. Dora však chtěla svůj vlastní domov. Jelikož bydleli s babičkou v příliš velkém bytě, nemohla Dora s rodinou získat obecní byt. Problém vyřešila tím, že přestěhovala rodinu do krcálku v Temple Street. Po osmnácti měsících strávených v maličkém bytě získala rodina vysněný dům. Stěhování patří k jedné z prvních Donových vzpomínek.

„Ze všeho nejvíc si vzpomínám na den, kdy jsme se šli poprvý podívat na dům v Green Park Drive,“ říká. „Muselo to být v padesátých letech, protože se v něm už Marilyn narodila. Po druhý světový vále došlo v Anglii k populační explozi, proto také město postavilo řadu bytových jednotek, a my tak dostali dům v Bilstonu. I když náš dům již stál, celá oblast ještě nebyla zdaleka dokončená. Žádný terénní úpravy jako trávníky a zeleň, všude bylo jen samý bláto. Máma a táta nás tam vzali a táta mě tenkrát musel

nést. Ani silnice pro autobusy tam nebyla, a museli jsme tak jít celou cestu pěšky. Viděl jsem však mámino i tátovo nadšení a navždy budu mít hluboko v paměti vrytý obraz táty, jak mě nese.

Domem v Green Park Drive jsme si ohromně polepšili v porovnání s maličkým obydlím v Temple Street. Jako rodina jsme tam byli šťastní, i když zemi znatelně poznamenala válka. Střední Anglie byla silně vybombardovaná,“ poznamenává Don. „Bilston ani tak ne, ale většinu Black Country zničily uhelné doly, slévárny a ocelárny, které i celou oblast pojmenovaly. Totéž platilo i pro zbytek střední Anglie, kde nálety srovnaly Birmingham a především Coventry se zemí. Myslím, že je docela rychle přestavěli, ale ostatní dopady války přetrvávaly. Vzpomínám si na mámu s blokem přidělových lístků na jídlo a uhlí. Pro rodiny to tehdy muselo být docela těžký. Každý týden si dostal určitý počet lístků podle velikosti rodiny. Čím větší rodina, tím víc přidělových lístků.“

Když se narodila Marilyn, mohla se Powellova rodina pochlubit šesti členy a všechny čtyři děti měly svou roli. Marilyn byla miláčkem rodiny. „Kvůli smrti Christiny měla máma k Marilyn velmi blízko,“ říká Don, „ale myslím si, že jsme ji rozmazlovali všichni.“

Donova sestra Carol souhlasí. „Oblékala jsem Marilyn, krmila ji a chodila s ní na procházky v kočárku. Když mě s ní lidi v kočárku viděli, podivně se na mě dívali. Byla jsem velmi mladá, dospívající dívka a věděla jsem, co si myslí. ‚Není moje!‘ říkala jsem. Byla jsem nejstarší holkou v rodině, a tak se ze mě stala chůva. Byla jsem náhradní máma,“ připouští. „Kluky jsem všude tahala s sebou. Nemusela jsem dělat žádné domácí práce nebo vařit ani cokoli jiného, ale musela jsem se starat o děti. Brala jsem proto kluky, kamkoli jsem šla, do parku, na procházku, do kina, kamkoli. Ale nevadilo mi to.“

Když se s Carol setkáte a poznáte lásku, kterou k rodině cítí, nelze o tom pochybovat.

Z kluků byl Don ten vchovanější, prostě inteligentní, nezávislý kluk, který věděl, jak se chovat a být tak správným nejstarším synem.

„Don byl jediným v rodině, kdo měl mozek,“ připouští Carol. „Byl to chytrý kluk. Miloval puzzle a známky a ve srovnání s bratrem byl on ten tichý.“

„Byl jsem tiché dítě,“ přizvukuje Don. „Možná až příliš tichej oproti Derekovi, kterej dělal rámus.“

„Asi byste si mysleli, že z těch dvou by měl jít na pódium právě Derek,“ souhlasí Carol.

„I když nás dělil jen rok, každej jsme byli jinej,“ vysvětluje Don. „Dokonce jsme ani nechodili do stejny školy. Když mi byly čtyři a půl, začal jsem chodit do místní základní školy Villiers Road, která byla vzdálená asi tak pět kilometrů.“

„Když začal Don chodit do školy, nechtěl, aby ho máma vyzvedávala,“ vzpomíná Carol. „Vždycky říkal: „Už nejsem malý kluk, ale mámě se nelíbila představa, že bude chodit sám. Jednou ho šla vyzvednout a nemohla ho najít, protože šel jinudy, než měl. Po té příhodě máma přestala.“

„O rok později postavili novou školu a tam chodil Derek,“ pokračuje Don. „V tomhle směru jsme se spolu jako bratři nepotkali. Každý měl svoje kamarády a každej si šel svou vlastní cestou.“

„Pokud nebyl nikdo jiný při ruce, Don s Derekem si spolu nechtěli hrát,“ říká Carol, „a pak jich byl plný dům i jejich rvaček, hlavně když nebyl doma táta. Táta pracoval na směny a většinou posílali mě, abych je zastavila. Kluci mi pak říkali Komandér. A prali se opravdu příšerně. Vzpomínám si, že Donovi tenkrát často tekla krev z nosu a Derek věděl, že když Don začne při rvačce krváčet, vyhrál. Bylo to hotové šílenství.“

I když se bratři pořád prali, nemohli se vzájemně vyhýbat. Don to vysvětluje: „Dům v Green Park Drive byl na tehdejší dobu velkéj. V přízemí byly dvě místnosti, kuchyň, záchod a vana, o patro výše tři ložnice a venku další záchod. Ze začátku spala Marilyn

s mámou a tátou a pak se přestěhovala ke Carol, která měla svou vlastní ložnici. My s Derekem jsme spali ve zbývajících ložnicích. Když jsme museli jít do postele, každé večer jsme bojovali, abychom nemuseli jít spát. Kdykoli jsme však uslyšeli na schodech tátou, předstírali jsme, že už spíme. Ale on to moc dobře věděl! Dneska máme s Derekem k sobě mnohem blíže než tenkrát.“

„Byl to blázinec,“ říká Carol. „Ale Derek vždycky v bitvě s Donem vyhrál. Don nebyl nikdy agresivní a na rozdíl od Dereka, který se do nich odhodlaně pouštěl, mnohokrát odkrácel středem.“

I přes rvačky s Derekem a otce, který byl podle Carol na kluky až moc přísný, si byli všichni členové Powellovy domácnosti blízcí.

„Pocházím z milující rodiny,“ říká Don. „Táta pracoval v Moxley ve slévárně. Dojížděl každý ráno autobusem a pracoval tam až do důchodu. Máma taky pracovala, ve Wooden Transformers, kde se vyráběly elektrické součástky. Byli jsme jen obyčejná rodina z dělnické třídy, kde oba rodiče museli pracovat, ale máma s tátou byli skvělí. Rok co rok dělali všechno pro to, abychom mohli jet na prázdniny, šetřili celý rok a pak jsme vyrazili do jižní Anglie. Vždy poslední týden v červenci a první týden v srpnu. Bydleli jsme všichni v jedné místnosti v hotelu, který poskytoval ubytování se snídaní. Tenkrát to tak chodilo, ale byly to úžasné dovolené. Vždycky jsem si vážil toho, že trvali na tom, abychom každé rok jeli.“

Carol také s láskou vzpomíná na dovolené. Zvláště si vybavuje jednu, kde se jí její budoucí manžel Gerald začal dvořit. „Tehdy v létě s námi jel Gerald. Bydleli jsme v letním domku u moře, ale tenkrát tam samozřejmě Gerald nemohl spát. S Donem tak měli oddělený dům pro sebe. Dny trávili s námi, ale na večer se museli vrátit do svého.“

„Když jsme se vrátili do našeho příbytku, šel jsem na záchod a Don do ložnice,“ vzpomíná Gerald. „Po chvíli vyšel a řekl: „Něco tady nehraje. Na posteli jsou dámské kalhotky.“ Podívali jsme se na ně a uvědomili si, že jsme si spletli dům. Rychle jsme se vyplížili ven, aniž by si nás někdo všiml, ale pak jsme se mohli potřhat smíchy.“

Jet na každoroční dovolenou patřilo jenom k jedné z mnoha tradic v Powellově rodině. K další patřila snídaně v posteli v neděli ráno. „Nedělní rána jsme buď Carol nebo já udělali čaj a toast,“ říká Don, „a pak jsme všichni seděli v posteli u rodičů a snídali. Mezi mámou a tátou seděla Marilyn a Carol, Derek a já jsme seděli na druhý straně. Bylo to skvělé. Mluvili jsme o tom, co budeme dělat. Tenkrát jsme v neděli odpoledne chodili do místního parku, na Penn Common. Byla tam kavárna a lidi chodili na trávník, aby si tam zahráli fotbal, udělali piknik nebo tam jen tak trávili odpoledne. V neděli bylo v parku hodně rodin a vždy jsme si to užili.“

Z Donových vzpomínek se ty nejhezčí točí kolem Vánoc. Jak jinak? „Vánoční rána patřila samozřejmě k těm nejlepším,“ přiznává Don. „S Derekem jsme se vždy snažili zůstat co nejdéle vzhůru, abychom zahlédli Santu Klause. A kdykoli jsme uslyšeli nějaký hluk, mysleli jsme si, že je to on se svými sáněmi. Vždycky jsme ale nakonec usnuli, a když jsme se následujícího rána probudili, byly tam už všechny dárky.“

„Kluci zůstávali vzhůru, co nejdéle to šlo,“ potvrzuje Carol, „ale když konečně usnuli, položila jsem jim dárky u okraje postele, aby je ráno našli. Často se probudili uprostřed noci, a protože nemohli vydržet až do rána, otevřeli je.“

Na Boží hod se celý dům zaplnil lidmi, kteří vařili, zpívali a prostě si užívali života, stejně jako v písni *„Merry Xmas Everybody“*, což je hit Slade z roku 1973, který se stále hraje nejen v Británii, ale po celé Evropě v době svátků. Kvůli této písničce budou Vánoce už navěky spjaté s Donem a jeho kapelou, ale Donovi to nevadí. Čas Vánoc i písničku má rád.

Vzpomínky Dona i Carol na postoj rodiny k hudbě se liší. Don si jen vzpomíná, jak po celém domě slyšel hudbu od Rodgersa a Hammersteina, na rozdíl od Carol, která si vybavuje příchod rokenrolu. „Nedělní rána byly určený k uklízení domu,“ říká Don.

„Kromě táty, kterej šel do hospody, jsme všichni pomáhali. Sice jsem luxoval, ale podstatnou část uklízení samozřejmě zastaly máma se sestrou. Tehdy hrály na gramofonu desky. Vždycky to byly alba od *Oklahoma!*, *Seven Brides For Seven Brothers* a *South Pacific*. Jako dítě jsem nikdy neslyšel jinej druh hudby.“

Carol ale nesouhlasí: „Bylo to v padesátých letech, musíš si to pamatovat. Hodně jsme poslouchali Elvise. Milovali jsme ho! A táta zpíval jeho písničky, všude kolem nás zněla spousta hudby. Kromě toho Don vždycky bubnoval. Už jako kluk pořád do něčeho bouchal. Ráno u snídaně seděl u stolu, podupával si a do všeho bouchal. Dohánělo nás to k šílenství! Ani nevím, kde se to v něm vzalo, ale pořád byl v akci.“

„To je pravda,“ říká Don. „U stolu jsem si vzal nůž a vidličku, bouchal jsem do všeho a táta říkal. ‚Bud’ zticha!‘ a pak mi jednu stříhl.“ Když se Don přidal ke skautům, jeho láska k bubnům byla čím dál hmatatelnější. Carol to vysvětluje: „Nejdřív byl ve vlčatech, to mu bylo sedm let, a pak ve skautu. Zbožňoval to. Jezdil na jamboree, dostal všechna ocenění, prostě všechno. Opravdu byl velmi chytřý. A pak začal hrát na bicí.“

„Bylo mi tenkrát jedenáct nebo dvanáct,“ vzpomíná Don, „ale tehdy ve skautu, do kterýho jsem chodil, jste museli nejdřív hrát na vojenskou trubku a to mi nešlo. Jen jsem tam tak stál vzadu, nafukoval tváře a předstíral, že hraju. Přistihli mě a řekli mi: ‚Tak jo, můžeš hrát na bicí.‘ Tak to začalo. Naučili mě základy, různý virbly, a ani se mi to nezdálo těžký. Přišlo to samo. Pokud jsem něco nevěděl, zeptal jsem se starších skautů, který byli naštěstí velmi milí a ukázali mi, co mám dělat. Hodně jsem se toho od nich naučil, a když jsem se naučil určitý virbly, bral jsem to jako objev. Byl to úžasnej pocit.“

U skautů jsme pořádali každou neděli pochody po mym rodnym městě. Rodiče vždycky přišli a mávali na mě. Bože! Snažil jsem se zachovat si kamennou tvář, bylo to *tak* trapný!“

V jedenácti letech nastoupil Don do Etheridge Secondary Modern School, střední školy pro chlapce. Byl dobrý student, dobře se učil, a především se mu dařilo v angličtině, historii a atletice. Jeho akademické úspěchy však zatlačilo do pozadí kamarádství s Grahamem „Swinn“ Swinnertonem, který se mu stal celoživotním kamarádem a časem i manažerem turné Slade.

„Oba jsme byli stydliví, dali jsme se ale dohromady a navzájem si dodávali důvěru,“ vysvětluje Swinn. „Vyvinulo se z toho přátelství, který trvá až do dnes.“

„Stali se z nás opravdu blízcí přátelé,“ říká Don. „Zpočátku jsme byli slušně vychovaní kluci, ale po pár letech se z nás stali více méně pěkný výrostci školy. Sedávali jsme vzadu a hleděli si svýho.“ Pro Dona je velmi těžké vysvětlit, jak u něho došlo ke změně z tichého chlapce na uličníka. Možná to mělo jistou spojitost se škololibým smyslem pro humor, který zdědil po své matce. Možná to pramenilo z jeho vrozené neposednosti.

„Don je od přírody neposeda,“ říká Carol. „Už jako dítě musel vždycky dělat něco nového. Pár let roznášel noviny a pak trénoval. Každý den chodil ven. Velmi se zajímal o atletiku a kdykoli něco dělal, bylo to na sto procent. Každé ráno si na sebe vzal šortky, šel ven a dokonce, i když mrzlo, trénoval.“

„Ze skautu jsem odešel asi ve čtrnácti a pak jsem se začal zajímat o atletiku,“ vysvětluje Don. „Běhal jsem pro Bilston na dlouhý trať a bylo to neskutečně divný, protože tenkrát pro mě žádné holky neexistovaly. Trénoval jsem sedm dní v tejdnu. V neděli ráno na stadionu cvičení, v pondělí v tělocvičně cvičení na laně, v úterý a čtvrtek na stadionu a ve středu a pátek v tělocvičně. Celej tejdnej jsem se připravoval na závod v sobotu. V sobotu jsem běžel a pak v neděli všechno znovu od začátku. Holky pro mě tehdy byly nejnepochopitelnější věc na světě, chtěl jsem jen běžet na olympiádě. Tenkrát to byl jedinej smysl mýho života.“

Když vezmeme v úvahu přehled dosažených úspěchů u žen, je opravdu zvláštní, že se jimi tehdy vůbec nezaobíral a při tom

v dlouhodobém měřítku nebyl schopen před něžným pohlavím jen tak zavřít oči. „Když mi bylo asi patnáct, začali jsme se Swinnem chodit do klubu mládeže v Moxley, kde Swinn bydlel,“ vzpomíná Don. „Tenkrát jsem dostal první pusou.“

„Kromě mládežnickýho klubu tehdy nic jinýho nebylo,“ dodává Swinn. „Organizovali hodně věcí pro děti, ale byli vždycky propojení s církví. To byl trochu problém.“

Pro dva kamarády nebylo tohle spojení jistě ideální, zvlášť když vezmeme v úvahu, že je náboženství ve škole učil aktivní komunist, který vedl při všech volbách volební boj. „Byl to Metodistický klub mládeže Bourne, a aby člověk mohl být jeho členem, musel chodit v neděli do kostela,“ povzdechne si Don. „Bylo to tak trochu uplácení, ale stejně jsme tam chodili. Jen abychom se mohli stát členy. Poslouchali jsme tam desky, hráli stolní tenis. Vlastně jsem se stal v klubu přeborníkem ve stolním tenisu. Taky tam tancovali a poslední tanec byl vždycky ploužák, završenej pusou. Jednou si mě pro poslední tanec vybrala jedna holka. Jmenovala se Irene a občas jsem ji doprovázel z klubu domů. Protože to byl poslední tanec, musel jsem ji políbit, ale nevěděl jsem, že mám přitom zavřít oči, a někdo zakřičel: „Zavři oči!“ Bylo to legrační.“

Ačkoli se později stal Don proslulým dobyvatelem ženských srdcí, do svých sedmnácti let nerandil. Místo toho chodil na poněkud jiný druh kontaktního sportu. „V patnácti letech jsem se začal zájmat o box,“ vysvětluje Don. „V klubu jsem se přidal k družstvu boxerů, který sponzoroval místní policejní sbor. Když jsem začínal, boxoval jsem levou. Používám obě ruce, píšou pravačkou, ale házím levou a zrovna tak jí i kopu. Obráceně to mám s nožem i vidličkou, hodinky nosím na pravý a kulečník hraju oběma. Když jsem se pustil do boxování levou, trenér mě přinutil otočit se a bojovat tak v rovnováze, když jdu proti jinýmu boxerovi. Nepřišlo mi to ani příliš složitý používat pravou, ale poprvé jsem se zamyslel nad tím, že jsem schopnej využívat obě ruce. Kromě Swinna jsem

nikomu neřekl, že boxuju. Ke konci semestru jsme měli celý ráno tělocvik a náš učitel tělocviku pan Hawkins prohlásil: „Vrhne se dneska do ringu a trochu si zaboxujeme. Fajn, a první na řadě jsou Powell a Swinnerton. Do ringu!, Swinn zaprotestoval a řekl: „Ale on boxuje! Boxuje za Bilston!“ Pan Hawkins se zeptal: „Je to pravda?“ „Ne,“ řekl jsem a pan Hawkins pokračoval: „A dost! Majejte do ringu!“ A tak jsem Swinna naprosto rozdrtil. Myslím, že taky přispěl jedním dobrým úderem, ale jen čistě náhodou! Musím ale přiznat, že moje kariéra v boxu neměla dlouhého trvání.“

„Táta mu to nedovolil,“ říká Carol. „Don dostal zánět bradavky a na jedno ucho skoro ohluchl. A táta se bál, že se to ještě zhorší.“

„Máma mě vzala k doktorovi a ten mi poradil, abych přestal boxovat, protože mi hrozilo trvalý poškození,“ říká Don. „Tolik mě to zklamalo, byl jsem z toho úplně vyřízenej, protože trenér chtěl, abych pokračoval, jelikož ve mně viděl potenciál.“

Don si ale už našel místo boxovacího pytle jiné věci, do kterých mohl bouchat. Stále tu přetrvávala láska k bubnům a Don tak toužil nahradit starý nůž a vidličku pořádnými paličkami na buben. Třebaže žádné neměl, rozhodl se vyrobit si je z vánočního stromku. „Tehdy jsem netušil, že existují různé druhy dřeva,“ říká, „ani kde se vůbec takový dřevo kupuje. Použil jsem teda kmen vánočního stromku. Vyřezal jsem je, i když musely být dost nahrubo udělaný. Udělal jsem paličky s hroty a se vším. Dokonce jsem je i nalakoval. Byl jsem na sebe tak pyšnej a strávil jsem jejich výrobou tolik času. Ale když jsem je poprvý použil, zlomily se. *Tolik* mě to zklamalo!“

Poslední rok školy se z Dona a Swinna stali kapitáni školy, Don pro Wedgwood a Swinn pro Vincent.

„Jen jsem si pomyslel, „Cože? My? Dohlížet na mladší?“ říká Don. „Nechápali jsme, proč po nás chtěli, abychom kontrolovali jiný děti. Byli jsme přece ti mizerové. Udělali bychom cokoliv, jen abychom na chvíli unikli knihám. Jednou jsme se dokonce zúčastnili